

Sygn. akt: I C 1774/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Nysie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Ryndak
Protokolant:	prot. sądowy Łukasz Janowski

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2016 r. na rozprawie

sprawy z powództwa A. B., C. B.

przeciwko (...) Sp. jawna z siedzibą w U.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej wydanego w postępowaniu nakazowym w dniu 7 listopada 2000r. w sprawie VINg (...), któremu postanowieniem z dnia 10 stycznia 2001r. nadano klauzulę wykonalności w części co do odsetek ustawowych zasądzonych od kwot:

- 200 zł (dwieście złotych 00/100) od dnia 7 grudnia 2000r. do dnia 15 lipca 2012r.,
- 2.234,15 zł (dwa tysiące dwieście trzydzieści cztery złotych 15/100) od dnia 7 grudnia 2000r. do dnia 15 lipca 2012r.,
- 1.089,41 zł (jeden tysiąc osiemdziesiąt dziewięć złotych 41/100) od dnia 7 grudnia 2000r. do dnia 15 lipca 2012r.,
- 1.193,06 zł (jeden tysiąc sto dziewięćdziesiąt trzy złote 06/100) od dnia 7 grudnia 2000r. do dnia 15 lipca 2012r.,
- 633,83 zł (sześćset trzydzieści trzy złote 83/100) od dnia 7 grudnia 2000r. do dnia 15 lipca 2012r.,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. koszty procesu wzajemnie znosi.

I C 1774/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 sierpnia 2015r. C. B. wniosła do Sądu Rejonowego w Cieszynie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Bielsku - Białej z dnia 7 listopada 2000r. w sprawie o sygnaturze akt (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności dnia 10 stycznia 2001r. Jednocześnie wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego i zwolnienie od kosztów sądowych. W

uzasadnieniu pozwu powódka powołała się na treść art. 117 i 118 § 1 k.c. oraz na upływ 15 lat od daty wydania nakazu zapłaty.

Postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2015r. Sąd Rejonowy w Cieszynie przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Nysie, który postanowieniem z dnia 31 grudnia 2015r. zabezpieczył postępowanie poprzez zawieszenie postępowania, a postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2016r. zwolnił powódkę od kosztów sądowych w całości.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Nadto wniosła o przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego w Cieszynie w celu rozpoznania jej łącznie ze sprawą z powództwa A. B. toczącego się pod sygnaturą (...), gdyż obie sprawy dotyczą tego samego tytułu wykonawczego i powództwa są oparte na tych samych podstawach faktycznych.

W uzasadnieniu pisma strona pozwana podniosła, że nie uległy przedawnieniu należność główna oraz część ustawowych odsetek objętych nakazem zapłaty. W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, iż nieprawdą jest, że dopiero czynność egzekucyjna z lipca 2015r. była w ramach pierwszego postępowania egzekucyjnego wszczętego po dacie wydania w/w nakazu zapłaty i w związku z tym roszczenie przedawniło się. Po raz pierwszy wierzyciel wszczął postępowanie egzekucyjne w 2001r. i prowadził je Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Nysie A. M. pod sygn.. (...).Postępowanie to zostało umorzone na podstawie postanowienia z dnia 15 lipca 2005r. które zostało doręczone wierzycielowi w dniu 1 sierpnia 2005r. Postanowienie to uprawomocniło się zatem najwcześniej w dniu 8 sierpnia 2005r. Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego został ponownie wysłany w lipcu 2015r. W konsekwencji należy przyjąć, iż bieg terminu przedawnienia został skutecznie przerwany i biegnie na nowo od chwili uprawomocnienia się w/w postanowienia.

A. B. pozwem z dnia 5 lutego 2016r. wniósł do Sądu Rejonowego w Cieszynie tożsame powództwo, tj. wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Bielsku - Białej z dnia 7 listopada 2000r. w sprawie o sygnaturze akt (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 10 stycznia 2001r. Jednocześnie wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego i zwolnienie od kosztów sądowych. W uzasadnieniu pozwu powód powołał się na treść art. 117 i 118 § 1 k.c. oraz na upływ 15 lat od wydania nakazu zapłaty.

W odpowiedzi na to powództwo strona procesowa wniosła tak jak w odpowiedzi na pozew powódki.

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2016r. Sąd Rejonowy w Cieszynie przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Nysie. W sprawie tej postanowieniem z dnia 10 sierpnia 2016r. Sąd zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości i zabezpieczył postępowanie poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego, a także połączył obie sprawy do łącznego prowadzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 listopada 2000 roku Sąd Rejonowy w Bielsku – Białej Wydział VI Gospodarczy wydał w sprawie (...) nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym na skutek pozwu wniesionego w dniu 22 września 2000 roku przez K. O., (...) s.c. Z. K. w U. przeciwko C. B. i A. B. Firma Handlowa (...) w N. na kwotę 5.350,45 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi:

- od kwoty 200,00 zł od dnia 31 lipca 2000r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2.234,15 zł od dnia 12 sierpnia 2000r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 1.089,41 zł od dnia 28 sierpnia 2000r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 1.193,06 zł od dnia 27 sierpnia 2000r. do dnia zapłaty

- od kwoty 633,83 zł od dnia 14 września 2000r. do dnia zapłaty, oraz kwotę 107 zł tytułem kosztów procesu oraz kwotę 1003,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Nakaz uprawomocnił się w dniu 6 grudnia 2000r. Wymienionemu nakazowi została nadana klauzula wykonalności postanowieniem z dnia 10 stycznia 2001 roku przez Sąd Rejonowy w Bielsku – Białej.

Dowód: nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym VI Ng z dnia 7 listopada 2000 roku wraz klauzulą wykonalności (w aktach egzekucyjnych (...))

W oparciu o wymieniony tytuł z wniosku wierzyciela, który wpłynął dnia 29 czerwca 2001 roku toczyło się postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Nysie A. M. pod sygnaturą (...) które zostało umorzone postanowieniem z dnia 15 lipca 2005 roku. Odpis tego postanowienia został doręczony wierzycielowi 1 sierpnia 2005r., natomiast przesyłka z odpisem tego postanowienia kierowana do dłużników była dwukrotnie awizowana z datą na dzień 27 lipca 2005r.

Dowód: wniosek egzekucyjny z dnia 29 czerwca 2001 roku i postanowienie Komornika Sądowego A. M. z dnia 15 lipca 2005 roku wydane w sprawie (...), zwrotne potwierdzenia odbiorów (w aktach egzekucyjnych (...)).

Na kolejny wniosek wierzyciela, który wpłynął w dniu 20 lipca 2015 roku (data nadania 15 lipca 2015r.) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pszczynie – M. N. prowadzi postępowanie egzekucyjne o sygnaturze akt (...) na podstawie wymienionego tytułu wykonawczego. W dniu 13 sierpnia 2015r. Komornik ten dokonał zajęcia wierzytelności dłużników z tytułu nadpłaty w podatku dochodowym od osób fizycznych za rok 2014 oraz świadczeń emerytalno-rentowych.

Dowód: wniosek egzekucyjny (k.1 akt egz. (...), pozostałe dokumenty znajdujące się w aktach egz. (...))

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Ustalając stan faktyczny, Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony, głównie tych zawartych w aktach komorniczych (...) oraz (...)które to dokumenty nie były kwestionowane przez strony.

Strony różniły się oceną faktów wynikających z wyżej przedłożonych dowodów. Powodowie złożyli powództwo przeciwegzekucyjne, w którym podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia.

Podstawą roszczenia powoda był przepis art. 840 § 1 k.p.c., który stanowi, że dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1)przeciży zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2)po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3)małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Powodowie podnieśli zarzut przedawnienia jakoby roszczenie w całości uległo przedawnieniu i w ten sposób dalsze czynności egzekucyjne kierowane wobec nich winny być zaniechane. Przepis artykułu 117 k.c. stanowi, że

z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Natomiast po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba, że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. Instytucja przedawnienia pełni swoistą funkcję dyscyplinującą strony powiązane danym stosunkiem obligacyjnym. Konstrukcja przedawnienia sprowadza się do tego, że osoba wywodząca z niej skutki prawne dla siebie korzystne winna wykazać się inicjatywą procesową i do prawomocnego zakończenia postępowania podnieść taki zarzut. Cel i funkcja instytucji przedawnienia w kodeksie cywilnym sprowadza się do usunięcia stanu niepewności prawnej w sytuacji, gdy uprawniony przez bardzo długi czas nie wykonuje swoich praw podmiotowych, nie realizuje przysługujących mu roszczeń.

Roszczenie wierzyciela wobec powodów, w przedmiotowej sprawie składa się z dwóch składników. Jednego, określanego jak roszczenia główne, którego ogólny termin przedawnienia wynosi 10 lat i drugiego określanego jako roszczenia uboczne, a stanowiące odsetki od nieterminowej spłaty należności głównej, których ogólny termin przedawnienia wynosi 3 lat. Potwierdzeniem tego jest dyspozycja przepisu artykułu 118 k.c., która stanowi, że jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na treść artykułu 125 k.c., która brzmi, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Jak wskazuje się w doktrynie (Adam Jedliński, w pod red. A. Kidyby Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna. Lex 2012, komentarz do art. 125 k.c.), przepis art. 125 § 1 k.c. nie wskazuje początku biegu przewidzianego w nim terminu przedawnienia, porzeczając na wskazaniu kategorii roszczeń, których ono dotyczy. W tym zakresie więc należy sięgnąć do art. 124 § 2 k.c., który jako początek biegu takiego terminu wskazuje zakończenie postępowania. W przypadku roszczeń zasądzonych prawomocnym orzeczeniem jest bezsporne, że zdarzeniem wyznaczającym początek biegu terminu przedawnienia przewidzianego w art. 125 § 1 k.c. jest uprawomocnienie się orzeczenia.

Stąd też termin przedawnienia roszczenia głównego mógł być skutecznie podniesiony dopiero po upływie 10 lat od uprawomocnienia się nakazu zapłaty, oczywiście przy założeniu, że biegł on niezakłócenie. Tymczasem z ustalonego stanu faktycznego wynika, że wierzyciel uzyskał klauzulę wykonalności w dniu 10 stycznia 2001r., co spowodowało przerwanie biegu przedawnienia, następnie w dniu 8 maja 2001r. w sprawie Km 250/01 wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie egzekucji, a więc przed upływem dziesięcioletniego terminu. Postępowanie to zostało umorzone postanowieniem z dnia 15 lipca 2005r., które uprawomocniło się 8 sierpnia 2005r. i od tego momentu rozpoczął się na nowo bieg terminu przedawnienia. Pismem nadanym w Urzędzie Poczтовым w dniu 15 lipca 2015r. wierzyciel wniósł do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pszczynie M. N. kolejny wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec dłużników, czym po raz kolejny przerwał bieg przedawnienia. Gdyby tego nie zrobił, termin przedawnienia upłynął w dniu 8 sierpnia 2015r. W związku z powyższym nie uległo z pewnością przedawnieniu roszczenie w zakresie należności głównej.

Należy w tym miejscu zauważyć, że powód żądał pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w całości wskazując jako podstawę powództwa fakt przedawnienia. Sąd zobowiązany był zatem rozstrzygnąć w ramach takiej podstawy, czy przedawniły się odsetki od roszczenia głównego.

Jeżeli chodzi o przedawnienie roszczeń o świadczenia okresowe, a takimi bez wątplenia są nieskapitalizowane odsetki, to ich termin jest wyznaczany kolejnymi wymagalnymi daniami w których to należne odsetki narastają od sumy dłużnej. Jak już zostało wyżej podkreślone, że nieusprawiedliwiona bierność wierzyciela, trwająca przez dłuższy czas, nie może rodzić negatywnych skutków wobec dłużnika i nie może tworzyć negatywnych konsekwencji wobec dłużnika z uwagi na jego ciągły stan niepewności. W przedmiotowej sprawie roszczenie o świadczenie główne nie

uległo przedawnieniu. Powodem takiego stanu jest podjęcie czynności zmierzających bezpośrednio do egzekucji należnego świadczenia. Taką czynnością jest bez wątpienia wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko powodowi, a następnie wnioski wierzyciela o wszczęcie egzekucji. Natomiast przepis artykułu 123 k.c. stanowi, że bieg przedawnienia przerywa się: przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje, przez wszczęcie mediacji. W judykaturze przyjmuje się, że jako przykład czynności procesowych, przerywających bieg przedawnienia, wskazuje się m.in. złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności sądowemu lub pozasądowemu tytułowi egzekucyjnemu (wyr. SN z dnia 17 grudnia 2004 r., II CK 276/04, Lex nr 284135). Skoro więc wierzyciel zwrócił się z takim wnioskiem do Sądu Rejonowego, to termin przedawnienia uległ przerwaniu z dniem złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności i z datą wydania orzeczenia zaczęła biec na nowo. Ten nowy okres biegu przedawnienia został przerwany z kolei przez wniosek z dnia 8 maja 2001 r., a następnie wniosek z dnia 15 lipca 2015r. o wszczęcie egzekucji komorniczej, a jego bieg zostanie rozpoczęty dopiero po zakończeniu postępowania egzekucyjnego prawomocną decyzją. Tak stanowi przepis artykułu 124 k.c. który brzmi, że po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone. Z tego też względu należało w tej części powództwo oddalić. Tym niemniej stwierdzić należy, że w chwili złożenia przez wierzyciela wniosku o wszczęcie egzekucji w dniu 15 lipca 2015r. nie były przedawnione zasądzone dalsze odsetki za opóźnienie należne po dacie powstania tytułu wykonawczego jednak za okres nie dłuższy niż 3 lata licząc wstecz od dnia złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji. Odsetki za pozostały okres tj. od 7 grudnia 2000r. do 15 lipca 2012r. uległy przedawnieniu wobec upływu 3-letniego terminu od chwili powstania wymagalności roszczeń odsetkowych.

Orzeczenie o kosztach w niniejszej sprawie uzasadniają przepisy art. 100 k.p.c.

Przepis artykułu 100 k.p.c. stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. W niniejszej sprawie Sąd dokonał wzajemnego zniesienia kosztów postępowania z uwagi na to, że powództwo zostało uwzględnione praktycznie w połowie. Wartość odsetek za 11 lat, co do których sąd pozbawił wykonalności odpowiada mniej więcej wartości należności głównej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.